

Marise Voskens

Als tiener beseft Marise Voskens al: het leven is kort, zorg ervoor dat je er iets van maakt. Ze noemt het haar innerlijke kompas. Het liefst was ze balletdanseres geworden, maar na haar studie in Leiden en business studies in Londen kiest ze voor het internationale bankwezen. Ze wordt rechter in Haarlem en later Amsterdam om vervolgens in allerlei besturen te gaan zitten. „Mijn leidmotief is altijd: vind ik datgene waar ik mee bezig ben nog steeds de moeite waard?„ Dat ze haar innerlijke kompas nog steeds volgt blijkt wel uit het feit dat ze nog steeds actief is als voorzitter van de raad van toezicht bij de VPRO, de Universiteit van Amsterdam en de Museumvereniging. „Hoe meer ik doe, hoe meer energie ik krijg.“

Trots op leeftijd

Oud worden willen we allemaal. Toch? Maar oud zijn wil blijkbaar bijna niemand. Want wie houdt nu van het naargeestige proces van verval, geheugenverlies, een lijf dat niet meer zo soepel is als het was?

Nou, de sprankelende en levenslustige Micaela Bartels (51) dus. „Ouder worden vind ik een groot geschenk. In plaats van minder voelt het als juist als meer. Meer overzicht, meer zelfvertrouwen, en rust in mijn kont.“ En de al even stralende Sevilya Maria van Dorst (38) vindt ouderen heel inspirerend en een groot voorbeeld van hoe zij later zou willen zijn. „Het lijkt mij heerlijk om te weten wie je bent en waar je voor staat en dat heeft tijd nodig.“

De twee vrouwen zien het als hun missie om het stereotype beeld van de oudere mens te veranderen. Het mag namelijk wel eens wat positiever. Want hoe leuk zou het zijn om oud te zijn in een maatschappij die leeftijd en dus levenservaring wel op waarde weet te schatten?

Positief

Oud. Waarom hebben we toch zo'n moeite met dat woord? We moeten jong, snel en vooral gladgestreken mooi zijn, is het heersende beeld. Micaela vindt het juist fijn om ouder te worden en te zijn. Ze hecht veel waarde aan het natuurlijke proces waarin we volgens haar rijper, rustiger en in de meeste gevallen ook wijzer worden. Het is haar grootste wens dat het gesprek over ouder worden en zijn positief gevoed wordt en hoge leeftijd iets is waar iedereen trots op mag zijn. „Oud worden we allemaal. Daarom verbaas ik mij er ook over dat we ouderen zo makkelijk beschouwen als afgedaan of minder waardevol. Er moet echt een mentaliteitsverandering plaatsvinden om de vastgeroeste beelden als 'oud en dus zielig' te veranderen.“

Daarom ging Micaela op zoek naar inspirerende voorbeelden van spraakmakende mensen, die met veel volharding volop leven. In de getalenteerde fotografe Sevilya Maria van Dorst vond ze een zielsmaatje en gelijkgestemde, die die oudere rolmodellen portretteerde. Ze maakte foto's zonder het gebruik van filters. „Want de natuurlijke schoonheid van ouder

worden mag gezien worden.“ En zo is een prachtige beeldtaal ontstaan, zoals Micaela en Sevilla die graag zien. Het resultaat is te bewonderen en te lezen in het stijlvol vormgegeven koffietafelboek 'PR:OUD - Trots op leeftijd', waaraan de twee vrouwen twee jaar intensief gewerkt hebben. Het geeft een hele andere kijk op oud worden, zoals ook Barbara van Beuke- ring in het voorwoord in het boek stelt: 'Als ik kijk naar de zeventig- en tachtigplussers in mijn omgeving, zie ik mensen die midden in het leven staan. Ze werken of doen vrijwilligerswerk. Ze hebben een groot sociaal netwerk en zijn maatschappelijk betrokken. Ze zien er geweldig uit: er zijn geen kledingvoorschriften meer voor de ouder wordende mens. Vrouwen dragen tot op hoge leeftijd pumps, lakken hun nagels en verven hun haar. Wat opvalt is dat ze rust, zelfverzekerdheid en geluk uitstralen.“

Bekende Nederlanders

De veertig rolmodellen in het kloekke boek zijn één voor één bekend in hun vakgebied. Het is mooi om te zien hoezeer zij van elkaar verschillen. Van de één zijn er vier of vijf foto's, van de ander tien of twaalf in verschillende poses. Ze laten de vele facetten van iemands persoonlijkheid zien. „We hebben bewust gekozen voor bekende Nederlanders, omdat zij nieuwsgierig maken. Dat neemt niet weg dat de verhalen van de onbekende ouderen net zo boeiend zijn. Die verhalen heb ik verzameld op de website odeaanleeftijd.nl.“

Hoewel Sevilya doorgaans in zwart-wit fotografeert, koos ze voor een boek bewust voor kleur. „Zwart-wit zou en alle bijbehorende tinten van grijs zouden aan deze leeftijd weer zo'n label geven. Stigmatiseren, dat wilden we juist niet.“

Voor de fotoshoots bezocht Sevilya de modellen thuis en daar mocht zij samen met stylist Richard Schreefel in hun kledingkasten duiken. „Daarmee gaven de modellen ons toegang tot een haast intiem gedeelte van hun bestaan. Best bijzonder zo'n vertrou-

'Ouder worden vind ik een groot geschenk. In plaats van minder voelt het als juist als meer'

wen. Samen kozen we de kleding en de accessoires. Ik vond het heel inspirerend om te zien dat elk model met iets karakteriserends kwam dat bij hem of haar past. Mooi om dat vast te leggen. Een enkele keer is er ook blote huid te zien. Overigens fotografeerde ik geen bloot om het bloot, maar wel om de prachtige structuren van geleefde huid te laten zien.“ Sevilya ziet een groot verschil bij iemand van twintig of van tachtig die ze voor haar camera heeft staan. „Waar bij jongeren vaak nog onzekerheid de boventoon voert, staan de ouderen er in de regel veel zelfbewuster in.“

Verliefd

Of ze nog een favoriet model uit het boek heeft? „Elke ontmoeting betekende iets bijzonders voor mij, dat ik meeneem in mijn verdere leven. Ik hoop die ervaring weer mee te geven aan jongere generaties, als ik zelf oud ben. Overigens vind ik de foto's van Noraly Beyer opvallend. Vooral die foto die ik maakte op het moment dat ze over haar relatie met Joost Prinsen vertelt. Wat ik van haar meeneem is dat je ook op oudere leeftijd verliefd kunt zijn.“

„Veroudering kan makkelijk gepaard gaan met een meer aan zelfbewustzijn en zelfliefde. Dat werd mij uit alle gesprekken wel duidelijk. Er is meer rust, meer overzicht, en zelfs de angst voor een mogelijk einde lijkt gaandeweg minder te worden“, zegt Micaela tot slot. „Ik had altijd al een positieve instelling tegenover veroudering, maar dit project heeft mijn optimisme alleen maar vergroot. Een positieve mindset tegenover veroudering doet wonderen. Waartegen angst en pessimisme letterlijk niets bijdragen aan een goede oude dag. Ik ben oprecht benieuwd naar wat het leven nog zo allemaal in petto voor mij heeft. Een ding is zeker: de ontmoetingen en gesprekken tijdens 'PR:OUD' gaan mij helpen om op een positieve en constructieve manier vorm te geven aan de komende dertig jaar. Wat een heerlijk vooruitzicht!“

Noraly Beyer

Na 23 jaar als nieuwslezeres bij televisie stort Noraly Beyer zich op theater: doet research voor gezelschappen, schrijft toneelstukken en speelt erin mee. Ze is sinds 2021 samen met acteur Joost Prinsen. „Ik heb lang alleen geleefd en vind het heerlijk om op mezelf te zijn, maar mijn verbintenis met Joost ervaar ik als een grote toevoeging. Het gevoel van verliefdheid is precies zoals vroeger.” Ze noemt zichzelf een geluksvogel: „Dingen komen op me af. Ik hoef niet te zoeken. Ik geloof ook heel erg in het lot: dat dingen komen zoals ze komen en gaan zoals ze gaan. Bovendien weet ik steeds beter wat ik wil en wat bij me past.”

Melvin Anderson

In Italië, waar Melvin Anderson twee decennia woont met zijn grote liefde de flamboyante mode-illustrator Arie Vervelde, maakt hij furore als stoffenontwerper. Wanneer Yves Saint Laurent een paar dessins van hem aanschafte, houdt hij het voor gezien. „Ineens waren het zijn prints. Ik dacht: nu wordt het tijd om iets anders te doen.” Hij wordt docent op de Rietveld Academie en raakt mateloos gefascineerd door glaskunst. Een kleine glasblazerij in Venetië voert tot op de dag van vandaag zijn creaties uit. De culturen die Melvin Anderson (geboren in Aruba) in zich draagt zie je terug in zijn kunstwerken: van Europa, Afrika en de Caraïben.

Marian Markelo

Als puber besluit winti-priesteres Marian Markelo zich te laten leiden door de grondwaarden van het Afro-Surinaams geloof winti: reinheid, harmonie, eerlijkheid en je houden aan afspraken met anderen en jezelf. Voorouders spelen bij winti een grote rol. „Ze blijven voortleven omdat wij over hen denken en praten. Verlaten doen ze ons nooit. Ik hoop voor anderen een goede vooroudergeest te worden.” Ze vindt het heerlijk om ouder te worden. „Hoe ouder ik word, hoe minder beperkingen ik ervaar. Ik zie alleen maar mogelijkheden. Zo gedraag ik mij ook.”

Tonny en Jan Jansen

Tonny kent Jan sinds haar zeventiende. „Op zijn dertigste dacht Jan dat creativiteit alleen kon voortspuiten uit een jonge kop. Ikzelf had rond mijn veertigste even die doemgedachte. Daarna was leeftijd eigenlijk nooit meer een issue. Alleen tachtig worden vond ik even wennen.” Ze kleden zich graag kleurrijk. „Niet om op te vallen maar uit speelsheid, kunstzinnigheid.”

In zestig jaar tijd ontwerpt Jan zo'n vierduizend schoenen. Dieptepunt in het leven van Tonny en Jan is dat ze net voor corona hun winkel moesten sluiten, omdat onverwacht het huurcontract werd opgezegd. Jan is zijn memoires gaan schrijven. Sinds 2021 wonen Tonny en Jan in het Ramses Shaffy Huis in Amsterdam met gelijkgestemden van allerlei leeftijden. Inmiddels ligt er alweer een collectie van Jan Jansen in de winkel. „Mijn scheppingsdrang blijft groot.”

Maroesja Lacunes

Ze is actrice, kunstenares en schrijfster. Verdient haar sporen in jeugd- en volwassentoneel, regisseert amateurgezelschappen, maakt voice-overs voor animatiefilms en duikt op in tv-programma's. Bekend is ze vooral door haar rol Tika in 'Ti Ta Toveraar', een kinderserie die van 1972 tot 1974 dagelijks op tv kwam en zo vaak wordt herhaald, dat-ie in het collectief geheugen zit. Ze refereert eraan in haar autobiografie 'De Toveraarsdochter': dingen waarmee ze jarenlang worstelde, hebben haar niet langer in hun greep. „Ik geniet steeds meer van het ouder worden. Ik realiseer me ook steeds beter dat het leven kostbaar is en dat 'leven' iets anders is dan overleven.”

PR:OUD

Het koffietafelboek 'PR:OUD - Trots op leeftijd' telt 352 pagina's met inspirerende beelden en verhalen van spraakmakende Nederlanders zoals Paul van Vliet, Noraly Beyers, Sjaak Swart, Vincent Mentzel en Govert de Roos. Een initiatief van Micaela Bartels in samenwerking met fotografe Sevilay Maria van Dorst. Uitgegeven door Hans & Publishing, prijs 95 euro. Verschijnt 11 maart. Verkrijgbaar via pr-oud.com. De beelden zijn in groot formaat te zien gedurende een expositie in de passage van De Hallen in Amsterdam tot en met 30 april.